

Ігри для дітей 2—4 року життя

Дидактична гра «Фантастичний потяг»

Автор гри: вихователь Ю. П. Балюк

Освітні завдання:

- учити розрізняти кольори, добирати однакові за кольором предмети, групувати відповідно до кольору;
- учити групувати предмети за формою (*круг, квадрат, трикутник*) та величиною;
- формувати знання дітей про пори року, їх послідовність та основні ознаки;
- закріплювати вміння дітей співвідносити емоції «радість», «сум» із відповідними зображеннями-схемами;
- закріплювати уявлення про поняття *один* і *багато*, уміння порівнювати;
- збагачувати лексичний запас дітей іменниками, прикметниками, дієсловами, що стосуються понять *сім'я, пори року, овочі, фрукти, ягоди, тварини* та ін., учити дітей утворювати прикметники від іменників, добирати прикметники до іменника, які характеризують його різнобічно, правильно узгоджувати іменники з прикметниками в різних граматичних категоріях;
- учити дітей будувати прості речення, продовжувати або закінчувати повідомлення логічно за змістом, відповідно до зразка або без нього.

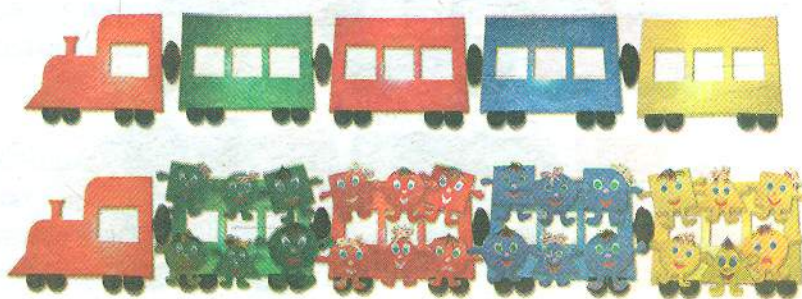
● Варіант 1. «Кожен пасажир — у свій вагончик»

Мета: *розвивати* в дітей увагу, товариські стосунки між дітьми, уміння спільно гратися та діяти; *закріпити* знання дітей про основні кольори (*синій, зелений, жовтий, червоний*); *учити* розрізняти кольори, добирати однакові за кольором предмети, групувати відповідно до кольору.

Обладнання: потяг із вагонами червоного, жовтого, зеленого, синього кольору; набори «пасажирів» відповідних кольорів.

Хід гри

Вихователь звертає увагу дітей на потяг та кольори вагонів, на «кольорових пасажирів». У цей час лунає аудіозапис із повідомленням про те, що оголошується посадка на потяг. Діти мають допомогти «пасажирам» (червоного, жовтого, зеленого, синього кольорів) розміститися у чотирьох вагончиках відповідних кольорів. Дитина обирає «кольорового пасажирів», чітко називає його колір і розміщує «пасажирів» у відповідному вагончику, аргументуючи свій вибір.

● Варіант 2. «Розташуй пасажирів за формою»

Мета: розвивати увагу, логічне мислення; закріпити знання дітей про геометричні форми; учити групувати предмети за формою (круг, квадрат, трикутник).

Обладнання: потяг з трьома вагончиками (із зображеними на них трикутником, квадратом, кругом); набори «пасажирів» відповідної форми.

Хід гри

Вихователь звертає увагу дітей на потяг та умовні позначення (круг, трикутник, квадрат) у віконечках вагончиків і форму «пасажирів». У цей час лунає аудіозапис з повідомленням, що оголошується посадка на потяг. Діти — учасники гри — «провідники». Вони повинні запросити «пасажирів» відповідної форми (трикутної, квадратної, круглої) у свій вагончик. Вихователь пропонує дітям назвати фігуру на своєму вагоні, а потім обрати собі «пасажирів».

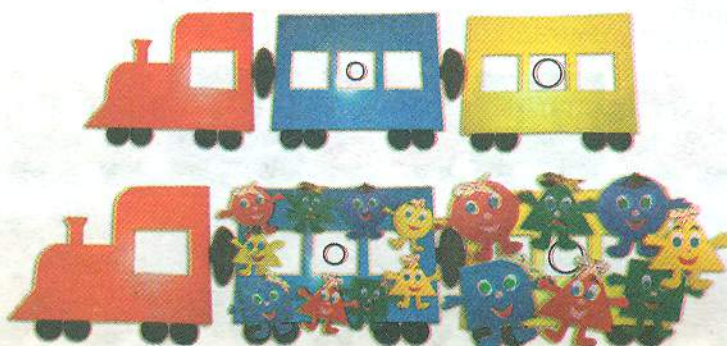
● Варіант 3. «Великий—маленький»

Мета: розвивати увагу, логічне мислення; закріплювати знання дітей про величину (великий, маленький); формувати вміння групувати предмети за величиною.

Обладнання: потяг з двома вагончиками з умовним зображенням у певному вагончику «пасажирів» великого та маленького розмірів; набори «пасажирів» однієї форми відповідної величини.

Хід гри

Вихователь створює ігрову ситуацію. У гості до дітей завітали ляльки Оленка і Катруся (велика і маленька). Вони звертають увагу дітей на те, що у віконечках вагончиків є фігури великого та малого розміру. А це значить, що у вагончиках полиці, на яких сплять пасажирів, великі та малі. Ляльки пропонують допомогти «пасажирам» потрапити у свій вагон. Дітям треба визначити величину «пасажирів» методом накладання на умовні зображення та розмістити їх у вагони відповідно до величини. Малята аргументують свій вибір (наприклад: «пасажир» маленький, тому він буде їхати у вагоні, де їдуть маленькі «пасажирів»).

● **Варіант 4. «Який вагон до якої станції»**

Мета: *розвивати* в дітей увагу, пам'ять, спостережливість; *закріпити* знання про пори року, їх назви, послідовність та основні ознаки; *сформувати* поняття асоціації з відповідним кольором.

Обладнання: паравоз та синій, зелений, червоний, жовтий вагони; картки із зображеннями ознак різних пір року.

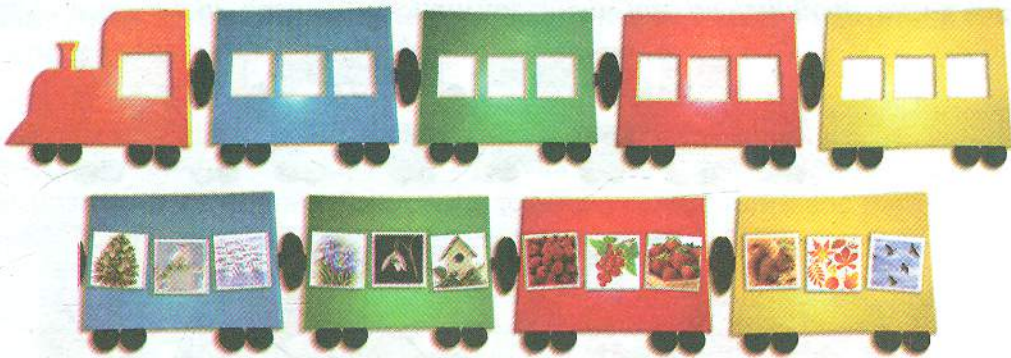
Хід гри

Вихователь звертає увагу дітей на те, що потяг їхатиме по дорозі з чотирма станціями, які називаються так, як пори року, і розташовані в такій само послідовності. Але машиніст забув назви станцій і просить дітей допомогти йому їх пригадати. Він зможе поїхати лише тоді, коли кожний вагончик везтиме до своєї станції картки із зображенням певної пори року, а вагони будуть розташовані у такій самій послідовності, як станції.

Для того щоб фантастичний поїзд прибув на кожену станцію вчасно, діти до кожного вагончика завантажують відповідні картки й правильно розташовують вагончики.

Ведучий роздає дітям картки із зображеннями — ознаками певної пори року. Потрібно визначити, до якої пори року відносяться конкретні ознаки, з яким кольором асоціюється певна пора року (наприклад: *жовте листя, ключ журавлів — осінь, ця пора року асоціюється з жовтим кольором; зелена травичка навесні, зелені листочки на деревах — весна, асоціюється з зеленим кольором; червоні квіти, червоні ягоди та фрукти — літо, асоціюється з червоним кольором; ялинка, білий сніг, блакитна сніжинка — зима, асоціюється із синім кольором тощо*).

Розмістивши картки у вагонах, а потім вагони в правильному порядку, діти називають машиністові станції, до яких їдуть ці вагони: «Зима», «Весна», «Літо», «Осінь».

● **Варіант 5. «Веселий та сумний вагончики»**

Мета: *розвивати* в дітей асоціативне мислення; *закріплювати* вміння співвідносити емоції «радість», «сум» із відповідними зображеннями-схемами.

Обладнання: потяг із двома вагонами; зображення-схеми «радість», «сум»; набори «пасажирів» із радісними та сумними виразами обличчя.

Хід гри

Дорослий проводить з дітьми психогімнастику на вираження емоцій «сум» та «радість», звертає увагу дітей на емоції «пасажирів» фантастичного потягу. У віконечках двох вагончиків розміщені зображення-схеми «сум», «радість». Дітям треба розмістити «пасажирів» відповідно до емоцій, зображених у них на «обличчі», та розповісти, що трапилося

з пасажирами (наприклад: «Мій пасажир веселий, бо в нього день народження; мій пасажир сумний, бо він загубив іграшку» і под.).

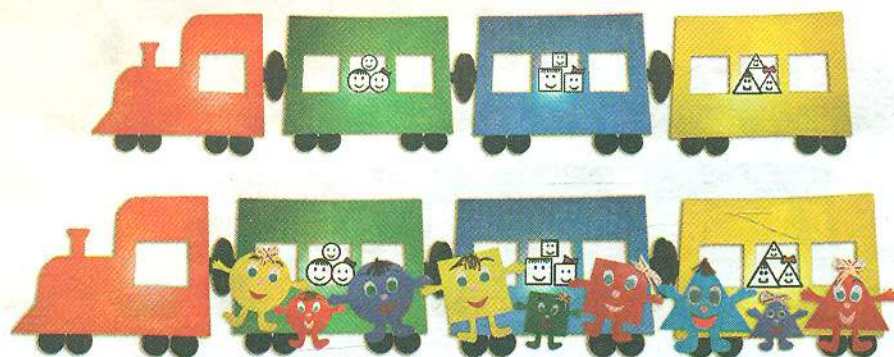
● **Варіант 6. «Тато, мама, я – сім'я»**

Мета: формувати в дітей елементарні уявлення про сім'ю, родину; закріпити знання дітей про членів сім'ї (тато, мама, дитина).

Обладнання: потяг із трьома вагонами; картки із зображеннями членів «трикутної», «квадратної», «круглої» сімей.

Хід гри

Ігрова ситуація: іграшковий зайчик зі своєю сім'єю збирається в подорож, але потягом він ще ніколи не їздив. Зайчик просить дітей, щоб вони на прикладі «фантастичних пасажирів» показали, хто в який вагон має сісти. У віконцях вагончиків розміщені зображення тата, мами і дитини. Кожна сім'я відповідної форми: круглої, квадратної, трикутної. Дітям треба розмістити в кожному вагоні сім'ю (тата, маму, дитину) відповідної форми, називаючи її членів та чемно запросити зайняти свої місця, використовуючи ввічливі форми звертань: *будь ласка, пройдіть на свої місця; займіть, будь ласка, місця в вагоні та ін.*

● **Варіант 7. «Хлопчики й дівчатка»**

Мета: розвивати в дітей увагу, спостережливість; формувати вміння диференціювати дітей за статевою ознакою (хлопчики й дівчатка); виховувати у дітей повагу до представників протилежної статі.

Обладнання: потяг із двома вагонами; картки із зображеннями хлопчика й дівчинки; сигнальні набори «пасажирів-хлопчиків», «пасажирів-дівчаток».

Хід гри

Ігрова ситуація: до діток з'являється лялька Сергійко і розказує історію про те, як він їхав у транспорті й не поступився місцем дівчинці. Вихователь запитує у дітей, чи правиль-